

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Zastępca Szefa
Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego

plk Lech Wojciechowski

D- 353 34 /2022

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2022 -04- 13
ZAL.	NR

Stanisław Trociuka

Egz. pojedynczy

Rzecznik Praw Obywatelskich

Pan dr hab. Marcin WIĄCEK

W nawiązaniu do pisma *BRPO-Z-5/2022* z 9 marca 2022 roku, podpisanego przez Zastępcę Rzecznika Praw Obywatelskich – Stanisława Trociuka, będącego odpowiedzią na pisma ABW *D-11755/2022/II/7874* z 4 lutego 2022 roku oraz *D-Z-101019/2021/II/10703* z 27 września 2021 roku oraz mając na względzie całość dotychczasowej korespondencji w tej sprawie, zapoczątkowanej pismem *VII.520.20.2018.ST* z 3 listopada 2020 roku RPO do ABW, informuję, co następuje:

1. ABW zwraca uwagę, że obowiązujące przepisy prawa, a w szczególności art. 26 ust. 3 pkt 2 *ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta* (Dz. U. z 2020 r. poz. 849, dalej: *uopp*), a nie, jak to błędnie wskazano w piśmie *BRPO-Z-5/2022* z 9 marca 2022 roku – art. 50 ust. 2 pkt 4 *ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego* (Dz. U. z 2020 r. poz. 685; dalej: *uozp*), dają ABW pełną podstawę do żądania i uzyskania od podmiotów wykonujących działalność w zakresie usług medycznych w postaci leczenia psychiatrycznego i uzależnień kopii dokumentacji (lub zgody na wgląd w oryginał dokumentacji)¹. Art. 50 ust. 2 pkt 4 *uozp* dotyczy zaś tylko kwestii zwolnienia z tajemnicy lekarskiej (leczenia psychiatrycznego), a nie *stricte* udostępnienia dokumentacji medycznej;
2. w piśmie Zastępcy Rzecznika *BRPO-Z-5/2022* z 9 marca 2022 roku po raz kolejny przytoczono niekompletną, wrywkową podstawę prawną, związaną z celem realizacji postępowań sprawdzających w kontekście potrzeby uzyskiwania dostępu do dokumentacji medycznej, tj. tylko art. 24 ust. 3 pkt 2 i 3 *uoin*, pomijając jej art. 24 ust. 2 pkt 4 i 5²;

¹ Szczegółowa argumentacja ABW tego zagadnienia w piśmie do RPO nr *P-Z-1531/2021* z 1 lutego 2021 roku.

² Tamże, s. 4-5.

3. analiza treści uzasadnień wyroków sądów administracyjnych³, które (ich zanonimizowane kopie) zostały przekazane do RPO w pierwszej odpowiedzi na pismo VII.520.20.2018.ST z 3 listopada 2020 roku⁴, w pełni pozwala na uznanie, że zawarte w piśmie BRPO-Z-5/2022 stwierdzenia Dyrektora Biura Orzecznictwa w NSA, że cyt.: „w orzeczeniach tych nie odniesiono się jednak szczegółowo do problematyki żądania kopii dokumentacji medycznej leczenia psychiatrycznego na potrzeby prowadzonego postępowania sprawdzającego” i że „w dotychczasowym orzecznictwie sądów administracyjnych nie sformułowano zatem kategorycznej interpretacji przepisów prawa”, nie mają oparcia w faktach, bowiem:

- przedmiotem rozpatrywanej przez sąd skargi osoby sprawdzanej była m.in. kwestia rzekomego „niezgodnego z prawem pozyskania, a następnie wykorzystania na potrzeby kontrolnego postępowania sprawdzającego dokumentacji medycznej” (cytat ze skargi zawarty uzasadnieniu wyroku, strona 8, pkt 3);
- Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wprost, w sposób kategoryczny i stosunkowo szczegółowy odniósł się do tego zarzutu w treści uzasadnienia wyroku stwierdzając, powoławszy się przede wszystkim na art. 26 ust. 3 pkt 2 *uopp*, a pomocniczo także na art. 50 ust. 2 pkt 4 *uozp* oraz art. 40 ust. 2 pkt. 1 *ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty* (Dz. U. z 2021 r. poz. 790, dalej *uozl*), że „w tym zakresie prawo nie zostało naruszone” (szczegółowa argumentacja zawarta jest na stronach 14-15 uzasadnienia wyroku);
- Naczelny Sąd Administracyjny, rozpatrując skargę kasacyjną w tej sprawie uznał, że „organ miał prawo wykorzystać dokumentację lekarską i szpitalną w celu ustalenia, czy dane podane przez skarżącego w ankiecie oraz informacje uzyskane w trakcie postępowania sprawdzającego są dalej aktualne” (strona 16 uzasadnienia). I dalej sąd stwierdził, że „skoro w zakresie właściwości ABW pozostaje m.in. wydawanie i cofanie poświadczeń bezpieczeństwa, to Agencja ma prawo pozyskiwać wszelkie dane, w tym dane wrażliwe np. o stanie zdrowia oraz dane o nalogach, o ile jest to potrzebne z punktu widzenia prowadzonego postępowania sprawdzającego, w tym również kontrolnego postępowania sprawdzającego”. Zdaniem sądu uprawnienie to przysługuje Agencji na podstawie ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2022 r. poz. 557, dalej: „ustawa o ABW oraz AW”), m.in. art. 34 ust. 1 tej ustawy. NSA wywiódł również, że uprawnienie ABW „do pozyskiwania wszelkich danych osobowych mających służyć realizacji zadań Agencji, w tym danych chronionych tajemnicą lekarską daje Agencji ustawa o ABW oraz AW” (strona 17 uzasadnienia). Jednocześnie NSA, odnosząc się do zastosowania

³ Przywołanych w piśmie Zastępcy Rzecznika BRPO-Z-5/2022 z 9 marca 2022 roku.

⁴ Za pismem D-111263/2021/II/7874 z 12 listopada 2020 roku.

art. 26 ust. 3 pkt 2 *uopp* oraz art. 40 ust. 2 pkt. 1 *uozl* w kwestii udostępnienia Agencji dokumentacji medycznej zauważył, że „sąd I instancji stwierdził jedynie, że tajemnica lekarska zostaje uchylona, gdy ustawa tak stanowi. Z tym stwierdzeniem należy się w całości zgodzić”.

Należy mieć na uwadze, że w skardze kasacyjnej skarżący poruszył szereg zagadnień związanych z uprawnieniem ABW do dostępu do dokumentacji medycznej (kwestii tej dotyczyło aż 8 z 17 zarzutów skargi kasacyjnej – pkt. 3b i 7 zarzutów naruszenia prawa procesowego, strony 10-11 uzasadnienia oraz pkt. 1a-1b i 2-5 zarzutów naruszenia prawa materialnego, strony 11-12), w tym kluczową dla istoty niniejszej sprawy kwestię rzekomego „błędного przyjęcia, że skorzystanie z dokumentacji medycznej skarżącego było niezbędne dla wykonywania zadań organu” (strona 10 uzasadnienia), a także, ponownie, podobnie jak we wcześniejszej skardze do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, rzekomego bezprawnego „wykorzystania jako dowodu w sprawie objętą tajemnicą lekarską dokumentację lekarską psychiatrycznej opieki zdrowotnej” (strona 11 uzasadnienia).

Niezależnie od konkretnej podstawy prawnej dającej Agencji uprawnienie do pozyskiwania kopii dokumentacji medycznej na potrzeby prowadzonych postępowań sprawdzających (czy będzie to art. 26 ust. 3 pkt 2 *uopp*, w zw. z art. 50 ust. 2 pkt 4 *uozp* oraz art. 40 ust. 2 pkt. 1 *uozl*, czy też tylko *ustawa o ABW oraz AW*), kluczowe dla niniejszej sprawy jest to, że oba sądy w sposób jednoznaczny i kategorię uprawnienie to potwierdziły. Co szczególnie istotne dla tej sprawy, podstawą decyzji o cofnięciu poświadczenia nie było w opisywanym przypadku ustalenie uzasadnionych wątpliwości, o których mowa w art. 24 ust. 3 pkt 2 lub 3 *uoin*, ale ustalenie uzasadnionych wątpliwości, o których mowa w art. 24 ust. 2 pkt 4 *uoin*, tj. podanie nieprawdziwych informacji w ankiecie lub w postępowaniu sprawdzającym. W tym przypadku było to zatajenie problemów związanych ze spożywaniem alkoholu, a głównym materiałem weryfikacji prawdziwości odpowiedzi sprawdzanego na pytania dotyczące tego zagadnienia były dane zawarte w dokumentacji medycznej leczenia psychiatrycznego.

Z powierzenia,

Wykonano w egzemplarzu pojedynczym:

– Rzecznik Praw Obywatelskich

Odwzorowanie cyfrowe:

– ABW

Wykonał: 7874

CENTRALNA KANCELARIA TAJNA ABW

Dokonano odwzorowania cyfrowego

Dnia 08 KWI 2022

Nr DKKO: D-36044/22

ZASTĘPCA SZEFA
Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego

plk Lech WOJCIECHOWSKI

AGENCJA BEZPIECZEŃSTWA WEWNĘTRZNEGO
00-990 Warszawa, ul. Rakowiecka 2A

D - 35334/20.22.III.....-

OPLATA POBRANA
TAXE PERÇUE - POŁOGN
Umowa z Poczta Polska S
ID nr 483782/W

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL.

2022 -04- 13

ZAL. NR

R

(00)459007731352907042

(00)459007731352907042

Poczta Polska

Opłata pobrana _____ zł _____ gr

2021

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH
PAN DR HAB. MARCIN WIĄCEK
ALEJA SOLIDARNOŚCI 77
00-090 WARSZAWA